

[Starcke.]

at det var et uheldigt Tidspunkt, dette Lovforslag fremkom paa, og jeg synes egentlig ogsaa, at man maa sige, at Tidspunktet psykologisk set kunde have været valgt bedre. Naar der i Lovforslaget foreslaas 8 Timer daglig, som ikke maa overskrides uden tvingende Nødvendighed, synes jeg, det er berettiget at drage en Sammenligning med den Arbejdstid, som Byarbejderne har med deres saakaldte 8 Timers Arbejdstid, fordi der i mange Tilfælde dertil kommer Transport frem og tilbage. Byarbejderen maa ofte barbere sig og soignere sig paa en helt anden Maade end Landarbejderen. Denne er ofte i Stand til at gaa direkte fra sit Værelse ud i Hestestalden, derfor vil en Sidestilling af 8 Timer i By og 8 Timer paa Land være uretfærdig mod Byerne; man maatte snarere sammenligne 8 Timer i By med 9 Timer paa Land, hvis man endelig skulde fastsætte Arbejdstiden.

Der er vist ingen Tvivl om, at Gennemførelse af dette Lovforslag i høj Grad vil nedsætte Produktionen og snarere vanskeliggøre Forholdene imellem Arbejdere og Arbejdsgivere paa Landet, end det vil lette dem. I Øjeblikket, da det er saa ganske overordentlig vanskeligt at skaffe Arbejdskraft, ligger der i selve dette Forhold den bedst mulige Garanti for, at Arbejderen har fat i den lange Ende. Hvis man skal se paa langt Sigt, vil der ikke være nogen Tvivl om, at Arbejderen og Landarbejderen vil blive stillet des bedre, jo mere der er Brug for ham. Derfor vil en Løsning af Spørgsmaalet om Adgang til at faa egen Ejendom, om Adgang til Jord, i høj Grad forbedre Vilkaarene for Arbejderen i hans Forhandlinger med Arbejdsgiveren inden for Landbruget. Men at fiksere det skematisk og ikke indrette sig efter Arbejdets Natur, synes jeg er meget uheldigt.

Til det ærede Medlem Hr. Aidt, som ogsaa synes at have faaet drejet Halsen om paa den økonomiske Liberalisme, vil jeg dog sige, at jeg tror, han har glædet sig for tidligt, og til det ærede Medlem Hr. Peder Jakobsen vil jeg sige, at det vel er rigtigt, naar han hævder, at der inden for det danske Landbrug kun findes relativt faa store Landbrug. Paa den anden Side maa vi jo saa huske paa, at disse faa store Landbrug beslaglægger lige saa megen Jord, lige saa megen Hartkornsværdi som de 50 Gange saa mange Husmandsbrug.

Fra vor Side kan vi altsaa ikke se, at dette Lovforslag er noget lykkeligt Forslag, og at det egentlig er aktuelt i Dag.

Arbejds- og Socialministeren (Søren P. Larsen): Jeg skal ikke forlænge Debatten nævneværdigt. Jeg har kun bedt om Ordet for at sige til det ærede Medlem Hr. Chr. A. Christiansen, som var Ordfører for Forslagsstillerne, at naturligvis følger vi i Arbejds- og Socialministeriet, hvad der foregaar i andre Lande, hvad der foregaar paa Arbejdstidsområdet baade her og andre Steder. Saa vidt jeg husker, gav jeg i Fjor en ret indgaaende Redegørelse for, hvordan det forholdt sig i de Lande, som vi nærmest kunde sammenligne os med, f. Eks. i Sverige. Der er ikke i det forløbne Aar forekommet noget, som kan ændre min Opfattelse og Vurdering af det Lovforslag, der er blevet genfremsat af det ærede Medlem paa en Række Forslagsstilleres Vegne.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Chr. A. Christiansen): Det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup, som for øvrigt ikke var saa højt oppe som forrige Gang, vi diskuterede Arbejdstiden i Landbruget, sagde, at dette Lovforslag tydede paa Mangel paa Sans for Realiteter og Udvikling, f. Eks. hvad angaar, at Mælken skal rettidigt frem, hvad der ikke saa ud til at interessere os. Det ærede Medlem maa dog læse § 3, hvor der netop tages Hensyn til, at Arbejdstiden omlægges for denne Kategori af Arbejdere. Naar det ærede Medlem siger, at det er øget Produktion, vi skal have frem, saa er vi ikke uenige heri. Men naar man ser paa, hvilken Mængde der nu produceres i Byerhvervene i Sammenligning med, da Arbejdstiden var 9—10 Timer, tror jeg nok, det ærede Medlem vil komme til det Resultat, at Produktionen er øget, efter at 8 Timers Arbejdsdagen er gennemført. Jeg tror ogsaa, noget lignende kunde blive muligt for Landbrugets Vedkommende, saafremt man vilde interessere sig noget kraftigere for Mekaniseringen.

Det ærede Medlem Hr. Peder Jakobsen siger ogsaa, at Lovforslaget røber Mangel paa Kendskab til Landbrugets Forhold. Ja, ganske vist kan jeg ikke tale Dyrenes Sprog i Modsætning til det ærede Medlem, men vi formener dog, at Erhvervet Landbruget ikke er saa væsensforskelligt fra andre Erhverv, og for øvrigt kommer jo langt den største Del af Bybefolkningen direkte ude fra Landet — jeg tror nok, vi paa dette Omraade ogsaa kan tale en Smule med om Vilkaarene. Naar det ærede Medlem er Tilhænger af, at der optages et større Arbejde for Oplysningen ude paa Landet, kan vi naturligvis tilsige vor Støtte hertil, men her